

**Відповіді до завдань дистанційного етапу олімпіади
з математики**

1. Обчисліть значення виразу $\log_3 \frac{1}{27}$.

Розв'язання: $\log_3 \frac{1}{27} = \log_3 \left(\frac{1}{3^3} \right) = \log_3 (3)^{-3} = -3 \cdot \log_3 3 = -3 \cdot 1 = -3$.

Відповідь: -3

2. Розв'яжіть рівняння: $4x^4 - 5x^2 + 1 = 0$.

Розв'язання: $4x^4 - 5x^2 + 1 = 0$ – біквдратне рівняння

Заміна: $t = x^2, t \geq 0$

$$4t^2 - 5t + 1 = 0$$

$$D = 9 > 0, \sqrt{D} = 3$$

$$t_1 = \frac{5+3}{8} = 1; t_2 = \frac{5-3}{8} = \frac{2}{8} = \frac{1}{4};$$

$$x^2 = 1; x_{1,2} = \pm 1$$

$$x^2 = \frac{1}{4}; x_{3,4} = \pm \frac{1}{2}.$$

Відповідь: $\pm 1, \pm \frac{1}{2}$

3. Розв'яжіть рівняння: $\sqrt[3]{x-44} = 9$.

Розв'язання: $\sqrt[3]{x-44} = 9; (\sqrt[3]{x-44})^3 = 9^3; x-44 = 729; x = 773$.

Відповідь: 773

4. Розв'яжіть систему рівнянь:
$$\begin{cases} x + 2y = 11, \\ 5x - 3y = 3. \end{cases}$$

Розв'язання: метод підстановки

З першого рівняння виражаємо $x = 11 - 2y$ і підставляємо у друге рівняння

$$5(11 - 2y) - 3y = 3; 55 - 10y - 3y = 3; -13y = -52; y = 4.$$

Підставляємо отримане значення змінної y : $x = 11 - 2y = 11 - 2 \cdot 4 = 3$.

Відповідь: (3;4)

5. Розв'яжіть рівняння: $6^{x^2+4x-12} = 1$.

Розв'язання: $6^{x^2+4x-12} = 1$ – показникове рівняння, яке необхідно звести до однієї основи.

$$6^{x^2+4x-12} = 6^0; \Rightarrow x^2 + 4x - 12 = 0;$$

$$D = 64 > 0, \sqrt{D} = 8,$$

$$x_1 = \frac{-4-8}{2} = -6; x_2 = \frac{-4+8}{2} = 2.$$

Відповідь: -6; 2

6. Знайдіть область визначення функції $y = \sqrt[4]{2x - 7}$.

Розв'язання:

Областю визначення заданої функції є множина всіх значень аргументу, при яких підкореневий вираз невід'ємний: $2x - 7 \geq 0$; $2x \geq 7$; $x \geq 3,5$.

Відповідь: $D(y) = [3,5; +\infty)$

7. Знайдіть похідну функції $f(x) = x^2 + 4x - 8$.

Розв'язання: $f'(x) = (x^2 + 4x - 8)' = (x^2)' + (4x)' - (8)' = 2x + 4$.

Відповідь: $f'(x) = 2x + 4$

8. Знайти п'ятий член арифметичної прогресії: 19, 15...

Розв'язання: задана арифметична прогресія, де $a_1 = 19$, $a_2 = 15$, $d = a_2 - a_1$;
 $d = 15 - 19 = -4$;

a_5 знайдемо за формулою: $a_n = a_1 + (n - 1) \cdot d$, при $n = 5$.

$a_5 = a_1 + (5 - 1) \cdot d = 19 + 4 \cdot (-4) = 19 - 16 = 3$;

Відповідь: $a_5 = 3$.

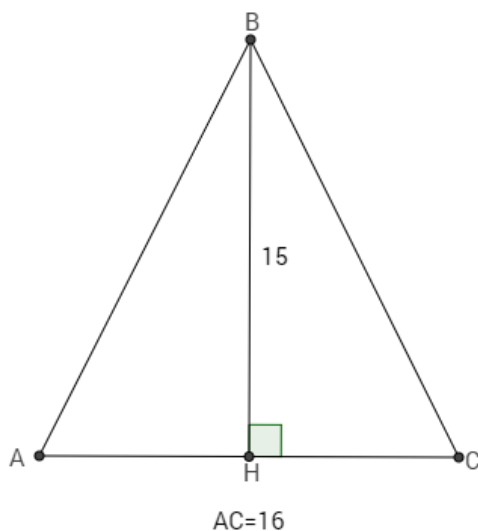
9. У класі 30 учнів, 10 % з них навчаються на «відмінно». Скільки відмінників у класі?

Розв'язання: знайдемо 10% від числа 30: $30 \cdot 10\% = 30 \cdot 0,1 = 3$.

Відповідь: у класі 3 учні навчаються на «відмінно»

10. Знайдіть бічну сторону рівнобедреного трикутника, основа якого дорівнює 16 см, а висота – 15 см.

Розв'язання:

Перший випадок:

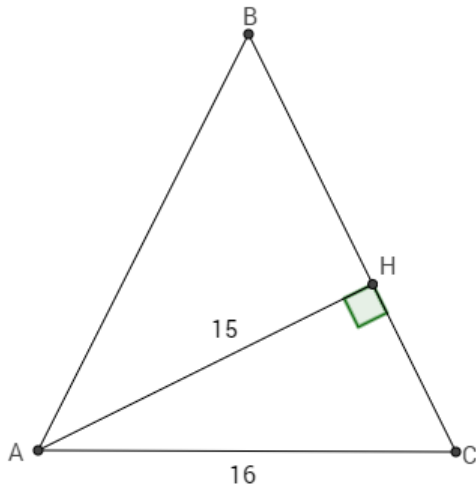
Нехай $\triangle ABC$ – рівнобедрений, $AB = BC$,
основа $AC = 16$ см, висота проведена до
основи $BH = 15$ см.

Розглянемо прямокутний трикутник $\triangle BHC$
($\angle H = 90^\circ$): $BH = 15$ см за умовою,

$HC = \frac{1}{2} AC = \frac{1}{2} \cdot 16 = 8$ (см), бо BH – медіана.

Тоді за теоремою Піфагора: $BC^2 = BH^2 + HC^2$;
 $BC^2 = 15^2 + 8^2$; $BC^2 = 289$; $\Rightarrow BC = 17$ (см).

Відповідь: бічна сторона трикутника 17 см.

Другий випадок:

Нехай $\triangle ABC$ – рівнобедрений, $AB=BC$, основа $AC=16$ см, висота проведена до бічної сторони $AH=15$ см.

Розглянемо прямокутний трикутник $\triangle AHC$ ($\angle H = 90^\circ$). За теоремою Піфагора:

$$AC^2 = AH^2 + HC^2;$$

$$16^2 = 15^2 + HC^2; HC^2 = 256 - 225 = 31; \Rightarrow$$

$$HC = \sqrt{31} \text{ (см)}.$$

Позначимо $x=BH$, тоді $BC=AB=x+\sqrt{31}$.

Розглянемо прямокутний трикутник $\triangle AHB$ ($\angle H = 90^\circ$). За теоремою Піфагора:

$$AB^2 = BH^2 + HA^2;$$

$$(x + \sqrt{31})^2 = x^2 + 15^2; x^2 + 2\sqrt{31}x + 31 = x^2 + 225; 2\sqrt{31}x = 194; x = \frac{194}{2\sqrt{31}} = \frac{97\sqrt{31}}{31}.$$

Таким чином, бічна сторона трикутника $\triangle ABC$ становить:

$$BC=AB=x+\sqrt{31} = \frac{97\sqrt{31}}{31} + \sqrt{31} = \frac{128\sqrt{31}}{31} \text{ (см)}.$$

Відповідь: бічна сторона трикутника $\frac{128\sqrt{31}}{31}$ см.